

INHOUD

WOORD VOORAF 4

DE STEDEN

- ① **ALKMAAR** Van zand naar water 6
- ② **AMERSFOORT** Een ring van muurhuizen 8
- ③ **AMSTERDAM** Een schoolvoorbeeld 10
- ④ **BERGEN OP ZOOM** Niet-gangbare vesting 12
- ⑤ **BOURTANGE** Vesting in het veen 14
- ⑥ **BREDA** Militairen aan de mark 16
- ⑦ **BRIELLE** Open de poort! 18
- ⑧ **COEVORDEN** 'Drenthes veste' 20
- ⑨ **DELFT** Water en wapens 22
- ⑩ **DEN HELDER** en zijn stelling 24
- ⑪ **DEVENTER** Brink en berg 26
- ⑫ **DOESBURG** IJssel en linie 28
- ⑬ **EDAM** Symbolisch ommuurd 30
- ⑭ **ELBURG** Neêrlands bastide 32

- ⑮ **ENKHUIZEN** Dubbelstad 34
- ⑯ **ENSCHEDÉ** Ronduit Twents 36
- ⑰ **GOES** Ongeordend aangenaam 38
- ⑱ **GORINCHEM** 'Van Arkel's oude veste' 40
- ⑲ **'S-GRAVENHAGE** Haagse vesting? 42
- ⑳ **GRONINGEN** Noorderbolwerk 44
- ㉑ **HAARLEM** De ideale stad? 46
- ㉒ **HARLINGEN** Stad met twee gezichten 48
- ㉓ **HEERLEN** Thermen en torens 50
- ㉔ **'S-HERTOGENBOSCH** Brabants voorpost 52
- ㉕ **HEUSDEN** Herstelde historie 54
- ㉖ **HOORN** Havens en Hoofdtoren 56
- ㉗ **KAMPEN** Muren meester 58
- ㉘ **LEEWARDEN** Op terpen gevestigd 60
- ㉙ **LEIDEN** Tussen Mors- en Zijlpoort 62
- ㉚ **MAASTRICHT** Vestingster 64
- ㉛ **NAARDEN** Een vestingmuseum 66

- ③② **NIJMEGEN** Om het Valkhof 68
- ③③ **ROTTERDAM** Een stadsdriehoek 70
- ③④ **SCHOONHOVEN** Mooi Hofland 72
- ③⑤ **SITTARD** Sanderbout en schootsveld 74
- ③⑥ **SLUIS** Frontierstad 76
- ③⑦ **SNEEK** en zijn Waterpoort 78
- ③⑧ **UTRECHT** Vredenburg 80
- ③⑨ **VLISSINGEN** Flessenhals en Festung 82
- ④① **WEESP** Halfrond en rondfort 84
- ④② **WIJK BIJ DUURSTED**e Stad bij Dorestad 86
- ④③ **ZALTBOMMEL** Gave stadsrand 88
- ④④ **ZUTPHEN** Van alle markten 90
- ④⑤ **ZWOLLE** Van A tot Z 92

VESTINGBEGRIPPEN 94

LITERATUUR 96